

DELEGATURA UOKIK W KATOWICACH

Katowice, dn. 06.02.2004r.

RKT-61-07/04/SG

DECYZJA Nr RKT-8/2004

I. Na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. w związku z art. 80 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 ww. ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. z 2002r. Nr 18, poz. 172; z 2003r. Nr 6, poz. 68),

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

umarza się postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczęte z urzędu przeciwko Bankowi Handlowemu w Warszawie S.A., ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa, w związku z podejrzeniem podejmowania przez tego przedsiębiorcę, bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co mogło stanowić naruszenie art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w ten sposób, że w umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. stosuje postanowienie wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umów, uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. tj.: *„Sprawy z zakresu windykacji roszczeń Banku (w tym sprawy o nadanie klauzuli wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym) powstałe na tle wykonywania Umowy, nie rozwiązane za porozumieniem Stron, rozstrzygane będą według swobodnego wyboru Banku przez: Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla Warszawy – Pragi w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie lub Sąd Rejonowy w Wołominie lub Sąd Rejonowy w Legionowie lub Sąd Rejonowy w Pruszkowie lub Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim lub sąd właściwy dla siedziby centrali lub oddziałów Banku albo sąd właściwości ogólnej.”*, **jako bezprzedmiotowe.**

II. Na podstawie art. 23 d w związku z art. 23 a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. z 2002r. Nr 18, poz. 172; Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 68) po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

stwierdza się, że praktyka Banku Handlowego w Warszawie S.A., ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa, polegająca na tym, że

- w umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001r. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) w związku z art. 8 tej ustawy,
- w umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o terminie, sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001r. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) w związku z art. 11 tej ustawy.

z uwagi na fakt, iż informacje te zawarte są w „Regulaminie Kredytu Citibank” **nie narusza** zbiorowych interesów konsumentów.

III. Na podstawie art. 23 c ust. 1 w związku z art. 23 a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. z 2002r. Nr 18, poz. 172; Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 68) po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Banku Handlowego w Warszawie S.A., ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa, polegające na naruszeniu art. 4 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001r. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) w związku z art. 14 tej ustawy, w ten sposób że w umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o wszystkich skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu i **nakazuje się** zaniechanie jej stosowania.

IV. Na podstawie art. 23 c ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. z 2002r. Nr 18, poz. 172; Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 68) po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

określa się Bankowi Handlowemu w Warszawie S.A., ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa, środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu wykonania nakazu, o którym mowa w pkt III niniejszej decyzji, polegające na umieszczeniu w umowach zawieranych w oparciu o wzorzec umowy „Kredytu Citibank” informacji, o których mowa art. 4 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001r. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) w związku z art. 14 tej ustawy, w następujący sposób:

a. z dniem otrzymania niniejszej decyzji: we wszystkich umowach zawieranych z konsumentami w oparciu o wzorzec umowy „Kredytu Citibank”,

b. w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji: w umowach zawartych z konsumentami po wejściu w życie ustawy o kredycie konsumenckim w oparciu o wzorzec umowy „Kredytu Citibank”, a niewykonanych w dacie uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

V. Na podstawie art. 100 e ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. 2003r. Nr 86, poz. 804, z późn. zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

mając na uwadze ważny interes konsumentów nadaje się decyzji w zakresie punktu III **rygor natychmiastowej wykonalności**.

VI. Na podstawie art. 72 w związku z art. 75 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. z 2002r. Nr 18, poz. 172; Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 68), po

przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

postanawia się zobowiązać Bank Handlowy w Warszawie S.A., ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa, do poniesienia kosztów niniejszego postępowania w wysokości 33 zł (słownie złotych: trzydzieści trzy).

Uzasadnienie

W dniu 21.08.2003r. wszczęte zostało z urzędu, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Organem Antymonopolowym), postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem podejmowania przez Bank Handlowy w Warszawie S.A., ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa, (dalej jako Bank lub Bank Handlowy S.A.) bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Postępowanie zostało wszczęte na skutek informacji uzyskanych w toku przeprowadzonego przez Organ Antymonopolowy postępowania wyjaśniającego (RKT-421-K-24/03/SG) w sprawie ustalenia czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowy interes konsumentów w zakresie przestrzegania przez ww. przedsiębiorcę ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim. W toku ww. postępowania, w dniu 06.06.2003r. przeprowadzona została kontrola w Banku Handlowym w Warszawie S.A., Oddział Katowice ul. Staromiejska 6.

Bankowi zarzucono podejmowanie bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w ten sposób, że:

- I. W umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. stosuje postanowienie wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umów, uznanych za niedozwolone tj.: *„Sprawy z zakresu windykacji roszczeń Banku (w tym sprawy o nadanie klauzuli wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym) powstałe na tle wykonywania Umowy, nie rozwiązane za porozumieniem Stron, rozstrzygane będą według swobodnego wyboru Banku przez: Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla Warszawy – Pragi w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie lub Sąd Rejonowy w Wołominie lub Sąd Rejonowy w Legionowie lub Sąd Rejonowy w Pruszkowie lub Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim lub sąd właściwy dla siedziby centrali lub oddziałów Banku albo sąd właściwości ogólnej.”*
- II. W umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta co może naruszać art. 4 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001r. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) w związku z art. 8 tej ustawy.
- III. W umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o terminie, sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta, co może naruszać art. 4 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001r. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) w związku z art. 11 tej ustawy.
- IV. W umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu, co może naruszać art. 4 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2001r. Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) w związku z art. 14 tej ustawy.

W wyniku analizy dokumentów zebranych w toku powyższej kontroli oraz niniejszego postępowania (przedstawiony wzorzec umowy wraz z regulaminem) ustalono, iż Bank Handlowy S.A. w dokumencie pod nazwą Umowa Kredytu Citibank (karta nr 17 *verte*) nie zamieścił informacji o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta, jak również

informacji o terminie, sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta. W powyższym dokumencie nie została również zamieszczona informacja o skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu. Jedno z postanowień umownych zawartych we wzorcu umowy Kredytu Citibank mogło zostać zakwalifikowane jako postanowienie umowne, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. (§ 7 ust. 10 „Regulaminu Kredytu Citibank”, karta nr 16), gdyż Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 31.01.2003 r. o sygn. akt XVII Amc 31/02 uznał za niedozwolone postanowienie o treści „*Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówienie.*”, które w dniu 30.06.2003r., w pozycji 41, zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania (karty od nr 6 do nr 9), w zakresie zarzutu dotyczącego stosowania postanowienia wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone Bank podniósł, że kwestionowane przez Organ Antymonopolowy postanowienie dotyczące prorogowania właściwości sądu dla rozpatrywania spraw windykacyjnych nie jest sprzeczne z brzmieniem art. 385³ pkt 23 k.c. i nie jest tożsame z postanowieniem zakwestionowanym przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Bank wskazał, iż kwestionowane postanowienie dotyczy wyłącznie postępowania windykacyjnego i to głównie spraw o nadanie klauzuli wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym. Zdaniem Banku powyższe działanie na mocy art. 46 § 1 i 2 k.p.c. jest dopuszczalne. Bank poinformował jednakże, iż przy najbliższej zmianie Regulaminu Kredytu Citibank klauzula ta zostanie usunięta. Odnośnie zarzutu dotyczącego pominięcia informacji o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta Bank wyjaśnił, że zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 Prawo bankowe (Dz. U. z 1997r. Nr 140, poz. 939 z późn zm.) jest uprawniony do określania warunków umów kredytu w odpowiednich ogólnych warunkach umów lub regulaminach, a stosowne regulaminy stanowią integralną część umowy. W związku z powyższym Bank wyjaśnił, że przedmiotowa informacja zamieszczona jest w Regulaminie Kredytu Citibank (dalej jako Regulamin), który stanowi integralną część umowy i w § 5 ust. 7 wyraźnie przewiduje możliwość przedterminowej spłaty kredytu przez klienta, zgodnie zaś z § 2 ust. 4 ww. Regulaminu odsetki naliczane są od wysokości kredytu pozostałego do spłaty, zgodnie ze stanem aktualnego zadłużenia. W zakresie zarzutu dotyczącego braku informacji o terminie sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta Bank podniósł, że również w tym przypadku stosowne zapisy znalazły się w Regulaminie (§ 4 ust. 6), zaś integralną częścią każdej umowy jest dołączony wzór odstąpienia od umowy, stanowiący załącznik nr 2 do regulaminu. W przypadku czwartego z postawionych zarzutów Bank wyjaśnił, iż w Regulaminie zostało zamieszczone stosowne postanowienie (§ 5 ust. 9 Regulaminu), które odsyła w przedmiotowym zakresie do ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy Prawo bankowe co, zdaniem Banku, czyni zadość wymogom określonym w ustawie o kredycie konsumenckim.

Organ Antymonopolowy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 23 a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w art. 23 a ust. 2 stanowi, że za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed godzącymi w nie naruszeniami polegającymi na sprzecznych z prawem (zakazanych przez przepisy innych ustaw) działaniach przedsiębiorców. Tworząc katalog działań, które będą uznane za

praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów ustawodawca posłużył się zwrotem „w szczególności”. Oznacza to, że wskazany katalog ma charakter przykładowy. Zamiarem ustawodawcy było uznanie za praktykę działań, które naruszyły przepisy innych ustaw. W przepisie art. 23 a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie ma odwołania do konkretnych ustaw, z tego względu, że byłoby to sprzeczne z zasadami poprawnej legislacji, ale też niepotrzebnie ograniczało Organ Antymonopolowy w jego decyzjach w sprawach niedozwolonych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Normy materialnoprawne istotne dla rozstrzygnięcia zawartego w decyzji znajdują się w innych ustawach, poza ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów. Organ Antymonopolowy wydając decyzję, o jakiej mowa w art. 23 c ww. ustawy, musi zatem zastosować inne ustawy i na podstawie ich przepisów ocenić, czy działanie przedsiębiorcy było bezprawne. Przesłankami zastosowania art. 23 a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w przedmiotowej sprawie jest wykazanie bezprawności działań przedsiębiorcy polegających na naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów.

Wobec powyższego, aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

- bezprawne działanie przedsiębiorcy,
- działanie powyższe narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Przedmiotem pierwszego z zarzutów postawionych przez Organ Antymonopolowy uczyniono podejmowanie przez Bank bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w ten sposób, że stosuje postanowienie wzorca umownego, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umów, uznanych za niedozwolone tj.: *„Sprawy z zakresu windykacji roszczeń Banku (w tym sprawy o nadanie klauzuli wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym) powstałe na tle wykonywania Umowy, nie rozwiązane za porozumieniem Stron, rozstrzygane będą według swobodnego wyboru Banku przez: Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla Warszawy – Pragi w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie lub Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie lub Sąd Rejonowy w Wołominie lub Sąd Rejonowy w Legionowie lub Sąd Rejonowy w Pruszkowie lub Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim lub sąd właściwy dla siedziby centrali lub oddziałów Banku albo sąd właściwości ogólnej.”*

Jak to już wspomniano art. 23 a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego. Przez stosowanie niedozwolonych postanowień umownych rozumieć należy realizowanie zawartej umowy w oparciu o zakazane postanowienia. Posługiwanie się postanowieniem, które zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, po uznaniu go przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone, jest zakazane z mocy prawa. Zgodnie z art. 479⁴⁵ § 1 i § 2 k.p.c. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadzi na podstawie prawomocnych wyroków uwzględniających powództwo w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, rejestr postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Zgodnie z § 3 ww. artykułu rejestr ten jest jawny. Zgodnie z ww. zapisami każdy z przedsiębiorców może uzyskać stosowne informacje, o ile dochowa należytej staranności. Ułatwieniem jest publikacja ww. rejestru w formie elektronicznej na stronie www.uokik.gov.pl. Bardzo istotną wskazówką co do dopuszczalności zapisów w taki czy inny sposób ograniczających właściwość miejscową sądu stanowią zapisy art. 385³ pkt 23 k.c. w powiązaniu z art. 27 k.p.c. do 46 k.p.c. Ze względu na rozszerzoną skuteczność klauzul (art. 479⁴³ k.p.c. – wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.), spełniają one funkcję podobną do przepisów prawa. Tak więc, dokonując oceny treści postanowień umownych wykorzystywanych przez przedsiębiorców we wzorcach umownych należy wykorzystywać reguły interpretacji wykształcone w nauce prawa i praktyce orzeczniczej (wykładnia językowa, systemowa, funkcjonalna i inna). Stąd też, niedozwolone będą takie

postanowienia umów, które mieszczą się w „hipotezie” klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Treść klauzuli wpisanej do rejestru brzmi: „*Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówienie.*”. Zauważyć także należy, że w dniu 14 sierpnia 2003 r., w wykonaniu wyroku o sygn. akt XVII Amc 50/01 z dnia 27.06.2003r. do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone wpisano postanowienie o treści: „*Strony wykorzystają wszelkie możliwości do polubownego rozwiązania ewentualnych spraw wynikających z niniejszej umowy. Sprawy wymagające rozstrzygnięcia sądowego będą prowadzone przed Sądem Rejonowym w Tychach lub przed Sądem Okręgowym w Katowicach.*”. Analiza porównawcza zapisów ww. klauzul z klauzulą stosowaną przez Bank pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków. Klauzula stosowana przez Bank dotyczy „spraw z zakresu windykacji roszczeń Banku (w tym sprawy o nadanie klauzuli wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym)”, a zatem tylko tych, które dotyczą spraw windykacyjnych i tylko z zakresu roszczeń Banku co oznacza, że np. powództwo o ustalenie istnienia umowy wytaczane będzie zgodnie z właściwością ogólną, zarówno miejscową jak i rzeczową. Wbrew twierdzeniom Banku, nie można jednakże uznać, że kwestionowany zapis dotyczy wyłącznie nadawania klauzuli wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym – świadczy o tym sformułowanie „sprawy z zakresu windykacji”. Pozakodeksowy termin „windykacja” swym znaczeniem obejmuje wszystkie czynności jakie wierzyciel podejmuje w celu wyegzekwowania przysługującej mu wierzytelności aż do całkowitego zaspokojenia jego interesów i obejmuje także np. postępowanie nakazowe (art. 484¹ § 1 do art. 497 k.p.c.) oraz egzekucyjne (art. 758 do art. 1088 k.p.c.). Mimo powyższego zakres przedmiotowy kwestionowanej klauzuli jest węższy niż zakres klauzuli wpisanej do rejestru postanowień uznanych za niedozwolone (sformułowanie „wszelkie spory” albo „sprawy wymagające rozstrzygnięcia sądowego”). Także zakres podmiotowy opisywanej klauzuli różny jest od tego, który przewidują klauzule wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., gdyż dotyczy tylko roszczeń Banku, a zatem sytuacji, w której to Bank jest powodem.

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Przytoczony powyżej zarzut stosowania przez Bank praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów dotyczy stosowania klauzuli wpisanej do rejestru postanowień wzorców uznanych za niedozwolone. Przeprowadzona analiza porównawcza zapisu stosowanego przez Bank oraz postanowień wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pozwoliła na ustalenie, że w przedmiotowej sprawie klauzula stosowana przez Bank nie jest w wystarczającym stopniu zbieżna z postanowieniem wpisanym do rejestru postanowień uznanych za niedozwolone. Różnice między każdą z porównywanych klauzul są zbyt duże by można było stwierdzić ich tożsamość.

Tym samym zarzut postawiony Bankowi nie znajduje uzasadnienia w okolicznościach faktycznych sprawy. Należy więc uznać, iż prowadzenie postępowania przeciwko Bankowi pod tym zarzutem jest bezprzedmiotowe. Spełniona została zatem przesłanka umorzenia postępowania określona w art. 105 § 1 k.p.a.

W związku z powyższym należało orzec jak w punkcie I sentencji.

Jak już wspomniano Organ Antymonopolowy wydając decyzję, o jakiej mowa w art. 23 c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów może także zastosować inne ustawy i na podstawie ich przepisów ocenić, czy działanie przedsiębiorcy było bezprawne. Warunki udzielania kredytów konsumenckich zostały uregulowane w ustawie z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim. Ustawa ta określa niezbędne elementy umowy o kredyt konsumencki. Zgodnie z art. 2 ww. ustawy przez umowę kredytu konsumenckiego rozumie się umowę, na mocy której przedsiębiorca w zakresie swojej działalności, zwany dalej „kredytodawcą” udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu w jakiegokolwiek postaci. Określa ona również obowiązki i prawa stron takiej umowy. Celem wprowadzenia do przedmiotowej ustawy szczegółowych zapisów nakładających na kredytodawców określone obowiązki było zapewnienie klientowi należytej ochrony przed silniejszą stroną umowy, jaką jest kredytodawca. Przeprowadzając analizę wzorca umowy „Kredytu

Citibank” Organ Antymonopolowy oparł się zatem na ustawie o kredycie konsumenckim i dokonał następujących ustaleń.

Przedmiotem drugiego i trzeciego z zarzutów, które postawiono Bankowi było (odpowiednio) podejmowanie przez Bank bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w ten sposób, że w umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta co może naruszać art. 4 ust. 2 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim w związku z art. 8 tej ustawy oraz podejmowanie przez Bank bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w ten sposób, że w umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o terminie sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta, co może naruszać art. 4 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim w związku z art. 11 tej ustawy.

Art. 4 ust. 2 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim przewiduje, że informacja o uprawnieniu i skutkach przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta powinna być zawarta w umowie. Z kolei art. 8 ust. 2 tejże ustawy przewiduje, że konsument, który spłaca kredyt przed terminem w przypadku kredytu oprocentowanego nie jest zobowiązany do zapłaty oprocentowania za okres po spłacie kredytu. Wedle art. 4 ust. 2 pkt 11 ustawy o kredycie konsumenckim w umowie winna się również znaleźć informacja o terminie, sposobie i skutkach wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy przez konsumenta, o którym mowa w art. 11 ww. ustawy. Artykuł 4 ust. 2 ww. ustawy precyzyjnie wskazuje obligatoryjną zawartość dokumentu umownego, przede wszystkim chroniąc prawo konsumenta do rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Wobec powyższego dokument umowy musi być tak sformułowany, żeby konsument nie posiadał najmniejszych wątpliwości co do zakresu swoich uprawnień. Zgodnie z art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 Prawo bankowe (Dz. U. z 1997r. Nr 140, poz. 939 z późn zm.) bank w zakresie swojej działalności może wydawać ogólne warunki umów lub regulaminy określające m.in. rodzaje udzielanych kredytów oraz warunki umów kredytu i umów pożyczki (pkt 2). Zgodnie z ust. 2 ww. artykułu postanowienia ogólnych warunków umów oraz regulaminów, o których mowa w ust. 1, są dla stron wiążące, o ile strony w umowie nie ustalą odmiennie swych praw i obowiązków. Ustawa o kredycie konsumenckim stanowi *lex specialis* w stosunku do ustawy Prawo bankowe, a zatem w odmienny sposób reguluje obowiązki stron umowy i w art. 4 bardzo szczegółowo określa zawartość dokumentu umownego precyzując informacje, które winny być konsumentowi dostarczone w momencie zawarcia umowy. Jakkolwiek żaden przepis ustawy o kredycie konsumenckim nie wyłącza możliwości posługiwania się przez kredytodawcę regulaminami to, zdaniem Organu Antymonopolowego, umieszczanie w regulaminach praw i obowiązków konsumentów w związku z zawieraną przez nich umową kredytu konsumenckiego, w świetle przytoczonej powyżej regulacji musi być przedmiotem szczegółowej analizy. Ustawodawca przesądził bowiem, że konsument pewne informacje (określone w art. 4 ust. 2 ustawy) winien otrzymać w taki sposób aby ich poszukiwanie było ograniczone do niezbędnego minimum. Przyjęcie rozwiązania przeciwnego tj. takiego, w którym dane, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim mogą być dowolnie zawierane w regulaminach podważało by sens tej ustawy. Zgodnie z uzasadnieniem rządowym do projektu ustawy o kredycie konsumenckim „w art. 4 ust. 2 oraz art. 5 wyliczone zostały postanowienia umowne, które winny się znaleźć w dokumencie umowy” (projekt wraz z uzasadnieniem dostępny na stronach www.sejm.gov.pl). Należy wobec powyższego przyjąć, iż ww. artykuły ustawy o kredycie konsumenckim określają minimalną treść dokumentu umownego i w zakresie umowy o kredyt konsumencki jako *lex specialis* w stosunku do ustawy Prawo bankowe ograniczają dowolność w posługiwaniu się regulaminami w zakresie materii regulowanej zapisami ustawy o kredycie konsumenckim. Zdaniem Organu Antymonopolowego użyte przez ustawodawcę sformułowanie „w umowie” co do zasady powinno być wąsko interpretowane, ograniczając zarazem ogólną zasadę dopuszczalności posługiwania się przez Bank regulaminami i w związku z powyższym konieczna jest każdorazowa analiza rozwiązań stosowanych przez Bank pod kątem ich uciążliwości dla konsumenta, przede wszystkim w zakresie ograniczenia ww. prawa do informacji.

W przedmiotowej sprawie należy wobec powyższego zwrócić uwagę na specyfikę rozwiązania przyjętego przez Bank Handlowy S.A. tj., że wszystkie ogólne informacje dotyczące „Kredytu Citibank” są zawarte w Regulaminie. Dokument pod nazwą „Umowa Kredytu Citibank” zawiera wyłącznie te informacje, które odnoszą się do konkretnego kredytobiorcy przybierając formę specyficznego formularza, w którym, co do zasady, umieszczane są wyłącznie dane osobowe i rachunkowe. W związku z powyższym wszelkie inne prawa i obowiązki konsumenta określone są w jednym regulaminie, który dotycząc wyłącznie „Kredytu Citibank” nie stwarza konieczności uciążliwego wyszukiwania informacji niezbędnych konsumentowi do określenia zakresu jego praw i obowiązków. W przedmiotowej sprawie przyjąć zatem należy, iż regulamin stanowi integralną część umowy. Z uwagi, na fakt, iż informacje w nim zawarte spełniają wymogi określone w art. 4 ust. 2 pkt 10 i pkt 11 ustawy o kredycie konsumenckim nie można przyjąć, iż w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia ustawy o kredycie konsumenckim w tym zakresie, a Bankowi nie można postawić zarzutu bezprawności działania

Wobec powyższego w przedmiotowej sprawie nie wystąpiła jedna z koniecznych przesłanek aby uznać zachowanie przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów - bezprawne działanie przedsiębiorcy, w związku z powyższym orzeczono jak w pkt II sentencji.

W czwartym z zarzutów zarzucono Bankowi podejmowanie bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w ten sposób, że w umowie „Kredytu Citibank”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. nie informuje o skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu, co może naruszać art. 4 ust. 2 pkt 12 ustawy o kredycie konsumenckim w związku z art. 14 tej ustawy.

Zgodnie z ustawą o kredycie konsumenckim (ww. art. 4 ust. 2 pkt 12), jednym z niezbędnych elementów dokumentu umownego jest informacja o skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu. Art. 14 tejże ustawy precyzuje zaś uprawnione zachowanie kredytodawcy względem konsumenta w razie uchybienia przez konsumenta zasadom i terminowi spłaty kredytu stanowiąc, że jeżeli konsument nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, kredytodawca może wypowiedzieć umowę po uprzednim wezwaniu konsumenta, w trybie określonym w umowie kredytowej, do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, a termin wypowiedzenia umowy nie może być krótszy niż 30 dni. Jak już wspomniano Bank wskazał, że ww. informacja zawarta jest w Regulaminie, gdyż Regulamin ten wskazuje, iż „Bank ma prawo wypowiedzieć Umowę zgodnie z zasadami i terminami przewidzianymi Prawem bankowym oraz Ustawą o kredycie konsumenckim”. Zdaniem Organu Antymonopolowego takie odesłanie jest niewystarczające. Jak już wspomniano ustawodawca przesądził, że konsument pewne informacje (określone w art. 4 ust. 2 ustawy) winien otrzymać bezpośrednio w dokumencie umownym, tak aby ich poszukiwanie było ograniczone do niezbędnego minimum. W rozpatrywanym przypadku nie sposób przyjąć, iż informacja o skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu w jakikolwiek sposób została zamieszczona w umowie. Regulamin odsyła do uregulowań ustawowych, których znajomość wśród przeciętnych konsumentów jest najprawdopodobniej znikoma, w szczególności zaś zmusza konsumentów do samodzielnych poszukiwań i analizy konkretnych zapisów w odniesieniu do sytuacji, w której aktualnie się znajdują. W efekcie konsument zawierający umowę nie jest świadomy zakresu swoich praw i obowiązków.

Z uwagi na fakt, iż w umowie „Kredytu Citibank” nie zamieszczono informacji, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 12 ustawy o kredycie konsumenckim spełniona zostaje przesłanka bezprawności działania przedsiębiorcy.

W myśl art. 23 a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dla stwierdzenia, że przedsiębiorca stosuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów niezbędne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek: działanie przedsiębiorcy musi być bezprawne i zarazem naruszać zbiorowe interesy konsumentów. Wobec powyższego drugą przesłanką, której wykazanie jest

niezbędne dla stwierdzenia, iż przedsiębiorca stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów jest ustalenie, iż jego bezprawne działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, co wynika z treści art. 1 ust. 2 tej ustawy. Zbiorowy interes konsumentów znaczy dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, jak i wtedy, gdy działania te wywołują inne niekorzystne zjawiska. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w odniesieniu do konsumentów chroni ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Działaniami antykonsumenckimi są jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerokiego kręgu uczestników rynku.

Zdaniem Organu Antymonopolowego zakwestionowane w przedmiotowej decyzji działanie Banku polegające na tym, że w umowie „Kredytu Citibank” Bank nie informuje o skutkach uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu godzi w interes konsumentów naruszając go, gdyż konsumenci nie mogą korzystać z zagwarantowanego zapisami ustawy o kredycie konsumenckim prawa do informacji, a także zachwiana jest równowaga stron umowy założona przez ustawodawcę w ww. ustawie – to konsument, wbrew intencjom ustawodawcy, staje się słabszą stroną stosunku zobowiązaniowego. Do stwierdzenia stosowania przedmiotowej praktyki niezbędne jest wykazanie, iż bezprawne działanie przedsiębiorcy godzące w interes konsumentów, dotyczy tzw. zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem interesów nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować tzn. aktualnych, a zwłaszcza potencjalnych klientów Banku, gdyż umowa której dotyczył zarzut była częścią oferty skierowanej do nieograniczonego kręgu odbiorców i każdy, chociażby tylko zainteresowany umową „Kredytu Citibank” został dotknięty przedmiotową praktyką. Konsumentowi, który zawiera umowę nie jest dostarczana informacja w takim zakresie w jakim ustawodawca przesądził, że jest to konieczne. Konsument zmuszony jest samodzielnie dokonywać stosownych poszukiwań co utrudnia mu właściwą ocenę skierowanej do niego oferty, nie jest także w stanie właściwie określić zakresu ciężących na nim obowiązków z uwagi na brak pewnych informacji w umowie. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż w niniejszej sprawie został naruszony zbiorowy interes konsumentów i tym samym zasadne było podjęcie działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów dla odpowiedniej ochrony konsumentów. Spełniona została zatem druga przesłanka konieczna do uznania zachowania przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W przedmiotowej sprawie zaistniały łącznie obie przesłanki konieczne do uznania zachowania przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów - bezprawne działanie przedsiębiorcy i naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

W związku z powyższym należało orzec jak w punkcie III sentencji.

Zgodnie z art. 23 c ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Organ Antymonopolowy w decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu zaniechania jej stosowania. W celu usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów Bank Handlowy S.A. powinien w pierwszym rzędzie, z dniem otrzymania decyzji wprowadzić zmiany we wzorcu umowy „Kredytu Citibank” mające na celu dostosowanie wzorca umownego do wymogów wynikających z ustawy o kredycie konsumenckim i następnie stosować zmienione wzorce umowne przy zawieraniu nowych umów tak, aby przedmiotowa informacja znalazła się w nowych umowach. Ponadto Bank winien również, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji, odpowiednio zmienić treść umów zawartych po wejściu w życie ustawy o kredycie konsumenckim, a które nie zostały jeszcze wykonane w dacie uprawomocnienia się niniejszej decyzji. Stąd należało orzec jak w punkcie IV sentencji decyzji.

Art. 100 e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów umożliwia Organowi Antymonopolowemu nadanie decyzji w całości lub w części rygoru natychmiastowej

wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes konsumentów. W przedmiotowym przypadku ważny interes konsumentów oznacza przede wszystkim prawo konsumenta do informacji. Umowy, których postanowienia poddano kontroli mają za zadanie uregulować prawa i obowiązki stron umowy kredytowej w przypadku uchybienia przez konsumenta postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty kredytu. Zważywszy, że ww. informacje dotyczą szczególnej sytuacji – niewykonania lub niewłaściwego wykonania zobowiązania przez konsumenta - zasadne jest, żeby konsument przedmiotową informację otrzymywał jak najwcześniej i w sposób, który nie pozostawi żadnych wątpliwości co do pełnego zakresu przysługujących mu uprawnień i obciążających go obowiązków.

Z uwagi na wskazane powyżej zagrożenie ważnego interesu konsumentów, nadanie decyzji rygору natychmiastowej wykonalności jest uzasadnione. Wobec powyższego orzeka się jak w pkt V sentencji.

Zgodnie z art. 75 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Organ Antymonopolowy rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 72 ww. ustawy, jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Organ Antymonopolowy stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania.

Postępowanie w sprawie stosowania przez Bank Handlowy S.A. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu. W wyniku tego postępowania Organ Antymonopolowy w punkcie III sentencji decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania dla Organu Antymonopolowego, są wydatki w wysokości 33 zł związane z korespondencją pomiędzy Organem Antymonopolowym, a Bankiem. W związku z powyższym Organ Antymonopolowy postanowił obciążyć Bank Handlowy S.A. kosztami postępowania w wysokości 33 zł (słownie złotych: trzydzieści trzy).

Stąd należało orzec jak w punkcie VI sentencji.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Na postanowienie zawarte w punkcie VI niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 pkt 2 k.p.c. przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Alicja Kral